

biraz kültür biraz sanat
biraz aşk biraz meşk dergisi
deniz gibi aşk gibi
ey sevgili gözlerin gibi
canlı bir organizmadır
kafasına göre nefes alıp verir
asi ve düzensizdir

Mayıs 2019 sayı 47

denizsu hukâsesi

denizsu hukâsesi
fanzin

**1 Mayıs ruhunun şiiri,
şiiir 1 Mayıs ruhu / Nihat Behram**

**Bir korku jeneratörü:
Erdal Öz ve estetize ettiği siyaset
Osman Çutsay**

**Uyanmasız Düş
Seyyit Nezir**

Panta Rhei / Ersan Erçelik

**Hülya'lı Kızın
Bahçesi / Hülya Özel**

NIHAT BEHRAM
OSMAN ÇUTSAY
SEYYİT NEZİR
TUĞRUL KESKİN
İBRAHİM BAŞTUĞ
ZAFER KÖSE
NESLİHAN YALMAN
ERSAN ERÇELİK
HÜLYA ÖZEL
ULUER AYDOĞDU

Saklambaç / İbrahim Baştuğ

Kesik Kol / Tuğrul Keskin

Çöplük Kedileri / Zafer Köse

Aradığınız Kişiye... / Neslihan Yalman

Hasret Üleşmesi / Nihat Behram

**Gel öpem seni
yeni bir dilsen
Uluer Aydoğdu**

ulueraydogdu.com

Şiirliyi neyse o olsun, şiir kerimdir çünkü

Uluer Aydoğdu

Termodinamiğin bildiğini sizden mi saklayacağım, her şey giderek daha da karışıp karmaşıklaşacak... Bunun kötü bir şey olduğunu mu söylüyor birisi, ona şöyle deyin: Denge deysen hep, tiril tiril ve ütülü bir gömlek gibi askıda bekliyorsan, katlanıp bir köşeye konulmuş bir battaniyeysen, serilmiş bir divana hiçbir kırışıklığı, buruşukluğu olamayan bir örtü gibi duruyorsan, cebinden çıkarıp kendini harcamıyorsan bir ufkun, bir şiirin, aşkın peşinde, savrulup sürüklenmiyorsan tıpkı o gömleğin, battaniyenin, örtünün bir hikâyesinin, bir hayatının olmadığı gibi senin de bir hikâyen, bir hayatın olmaz. Yani, Karmaşıklaşmıyorsan yoksun, hiç.

Uzak denge halidir hayat, simetri kırılması. Denge ve düzen, gerilme, yaylanma ve enerji biriktirme uğrağıdır. Sonra patlama, öyle şiddetli bir tazyikle fişkirir ki enerji, o yalnız, o devrimci ana, bu yüzden Big Bang (Büyük Patlama) diyoruz, patlayan bir şeyden daha çok boşalma, yayılıp dağılma, pervasızlaşma ve isyan hali. Aha işte doğa da, baharı karşı konulmaz kılan enerji biriktirir kışın. Sonra, hobaaa, minik bir Big Bang (Büyük Patlama)... Öyledir, ölçek farkı dışında bir çiçeğin patlamasıyla Büyük Patlama arasında bir fark yoktur. Öyledir, bir damla su ile okyanus bir ve aynıdır.

Mutlak, yüzde yüz bir düzen, denge olsaydı hiçbir şey olmazdı. Başka bir söyleyişle mutlak uzak denge ya da yüzde yüz kaos diye de bir şey yok. Düzen ve kaos, kış ve bahar, doğum ve batım iç içedir ama anlayamadığım şey, ‘iç içe’ neden birleşik yazılmıyor! Neyse, ‘termodinamiğin şairi’ 1977 Nobel Kimya Ödüllü Ilya Prigogine’ye göre, Big Bang (Büyük Patlama) termodinamik istikrarsızlığın herhangi bir noktasından başka bir şey değil. Başlangıçla, yani tekillikle, bir başka deyişle uzay-zaman eşsizliği (singularity) ile bir alakası yok Büyük Patlama’nın. Kararsızlıkta kararlı bir evrende yaşıyoruz.

Denizsuyukâsesi, 2003-2011 yılları arasında yayımlanan bir fanzin ve uyanıp ayağa kalkmayı karşı konulmaz kılan bir enerji, güç biriktirmiştir 2011’den bu yana. Hemen söyleyeyim, bu sayı uyanıp gerinme ve ayağa fırlama sayıdır.

Kendini “**biraz kültür biraz sanat / biraz aşk biraz meşk dergisi / deniz gibi aşk gibi / ey sevgili gözlerin gibi / canlı bir organizmadır / kafasına göre nefes alıp verir / asi ve düzensizdir**” diye tarif eden denizsuyukâsesi’nde şimdiye dek birçok yazar ve şair yazdı. **Tuğrul Keskin**, Muzaffer Kale, **Hülya Özel**, Gökhan Arslan, **Savaş Ünlü**, Ahmet Günbaş, **Aydın Şimşek**, Halim Şafak, **Onur Behramoğlu**, Hüseyin Atabaş, **Namık Kuyumcu**, M. Mahzun Doğan, **Ertan Yılmaz**, Betül Yazıcı, Özkan Satılmış, **Nice Damar** (çeviri şiirleri), Onur Akyıl, **Zeynep Uzunbay**, Ersan Erçelik, **Asuman Susam**, Yusuf Alper, **Mehmet Sarsmaz**, Müesser Yeniay, **Hakan İşcen**, K. Hayri Yetik, **Bâki Ayhan T.**, Kadir Aydemir, **Hüsamettin Çetinkaya**, Dinçer Sezgin, **Hüseyin Yurttaş**, Hidayet Karakuş, **Hüseyin Peker**, Mehmet Sadık Kırımlı, **Mehmet Mümtaz Tuzcu**, Gökben Derviş, **İhsan Tevfik**, Hakan Savlı, **Alaattin Topcu**, Emel İrtem, **Fadıl Oktay**, Abdülkadir Budak, **Serdar Koçak**, Nihat Behram, **Koray Feyiz**, **Ahmet Ada**, bu isimlerden bazıları... Eşlik edenlere hürmetler, mis kokulu çiçekler ve teşekkürler. Başka ne bilirim.

Sekiz yıllık bir uykudan sonra aha işte 47. sayı ve bu sayıda:

Nihat Behram, 1 Mayıs ruhunun şiiri, şiirin 1 Mayıs ruhu'nu yazdı. Ah, evet, abim, şiir oklavasıyla dünya hamurunu açar / abim, sözcük diker sabah akşam yazı toprağına / abim, dünyaya bulaşmış kederi, acıyı yıkar her gün/ abim, felsefe çitler. Ve "Hasret Üleşmesi", şiir varmış, oh be!

“Öfke - Türk Çürümesinde Sanatın Rolü” adlı son

kitabında “Sanatı çok önemseyenler, ülkemizin, emekçilerimizin ve dilimizin emperyalizme satılmasına en iştahlı bir biçimde teslim ve teşne olanlardı” diye kayıt koyan Osman Çutsay, **Bir korku jeneratörü: Erdal Öz ve estetize ettiği siyaset** adlı yazısıyla yapacağını yapmış yine: “Türkiye çoktandır gürültüyle çöken bir korku imparatorluğu ise, bunu, sadece darbeci faşist generaller veya sandıktan çıkmış islamofaşistlerin marifeti sayamayız. Onlara bu bereketli toprakları Erdal Öz ve kafadarları (“Belge’li Birikim Gericiliği”) hazırlamıştı.” Çilli çotlu, çilli çotlu, çilli çotlu... Editörlüğünü Seyyit Nezir'in yaptığı Üvercinka dergisinin Temmuz 2015 tarihli 9. sayısında yayımlanan **Gel öpem seni yeni bir dilsen** adlı yazıma kaydı aklım hemen, aldım bu sayıya koydum. Öyle yaptım çünkü Osman Çutsay'ın katkısı çok fazladır bu yazıya, kendisine saygılarımı yazıyorum. Seyyit Nezir ise, **Uyanmasız Düş** adlı şiiri ile **bahar bahar baharıyor**, aldım şiir hizama, kalp hizama koydum, çok teşekkür ediyorum. Türkiye’nin direnişinde kilit isimlerdendir, tıpkı Osman Çutsay gibi. Deleuze ne diyordu: “Direnmek, yaratmaktır.”

Ve Tuğrul Keskin. Denizsuyukâsesi'ne ilk günden bugüne hep destek vermiştir. ‘Aşkın ve Devrimin Şairi’ nitelemesi, çok yakışıyor Tuğrul Keskin’e. Bu arada gururla söyleyeyim, Kandahar adlı şiiri denizsuyukâsesi’de yayımlanmıştır (Mayıs 2006, sayı 15): **"Şimdi ağla, ağla! ağla! / Bak sonsuzluğa ve yapışkan kedere / Uzayıp giden kana bak Kan da hara / Usan, bakarken çocuklara ey insan."**

"Fanzin, candır" diye Saklambaç adlı şiirini göndermiş İbrahim Baştuğ, ustam, teşekkürler.

Daha, daha “-süreğen hakkaniyetti şiir ezeli/pek tırstınız, onu fark ettik-“ diyen Neslihan Yalman ve Zen’de oturan Ersan Erçelik var, Bodhisatva’dır, şiirleriyle bir ‘tık’ mesafesindeler. Sevgilerimi yazıyorum.

Bize ufuk şeyler, gelecek şeyler fısıldayan Zafer Köse ise iki minik öyküsüyle denizsuyukâsesi'nde, hoş geldi, aldık başucumuza, edebiyatucumuza koyduk, teşekkürler.

Tabii bir de Hülya’lı kız ve bahçesi var. Ben ona refikam diyorum çoğunlukla ve biz Çilliplomom Diyarı’nda, Mutlubaharlararevi adlı bir evde yaşıyoruz. Eliniz giderse uğrayın. Belki, öylesine, başiboş ve hülyalı bir varoluş şekli değer gözlerinize.

Mutlaka biliyorsunuzdur, merhaba demek, benden sana zarar gelmez demektir. Merhabalar. Bunun bilgisi ve bilinciyle herkesi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

1 Mayıs ruhunun şiiri, şiirin 1 Mayıs ruhu

Nihat Behram

Nâzım Hikmet'in, 1 Mayıs'a ilişkin 4 şiiri var. İlki 28 Nisan 1958 tarihli "Prag'da 1 Mayıs" adlı şiir. Ufuk derinliğinde bir duyguyla gökyüzüne güneşi çağırır. "1 Mayıs'ta biliyorum, biliyorum / alev alev tanyeriyle / hava tertemiz açacak...Eski şehrin en karışık / en dar sokaklarında bile / pencereler kamaşacak..ve Prag'ta 1 Mayıs'ta / bir lokma bulut istemem / hatta kardan aklarını / köpük gibisini hatta" diye seslendiği bu şiirin altına bir not eklemiştir: "Prag'ta 1 Mayıs günü hava kapalı olursa, bunu özüme yapılmış bir hakaret sayacağım."

Emekçi halkların kurtuluş ve mutluluk mücadelesinde birlik şarkılarının söyleneceği bir günde, alanlara toplanan insanların yüreklerindeki coşku, yüzlerindeki sevinç, alınlarındaki ışığın, gökyüzünün derin mavisıyla de pekişmesini arzulamak 1 Mayıs'ın özüyle örtüşür.

Nâzım, 1 Mayıs'a ilişkin diğer 3 şiirini, tam 5 yıl sonra, yani 25 / 30 Nisan 1963 te peş peşe yazmış. İlkinde başlık yerine üç yıldız (***) var. İlk dizesi olması nedeniyle “Delikanlı melezdi” adıyla anılır: “Afrika’da bir hava limanında tanıştık / Sabah serinliği balık gibi canlı / benzin ve ot kokusu yanık / ve kum bulanmış gibiydi kana / Dövüşmeye gidiyordu delikanlı / Angola ormanlarına / Ben Moskova’ya dönüyordum” diye başlayan şiirde, ‘yağmur’ duygusu bu kez bir başka derinliktedir: “İsterse yağmur / yağsın şakır şakır / omzuna konmuş bir kuş gibi güneş / bırakmaz insanı” Melez delikanlı’nın bir gün gelip Moskova’da 1 Mayıs’ı soluması arzusu, şiirin belkemiğidir: “Angola ormanlarına giden ölü mü sağ mı / bilmiyorum / Ama vurulup düşmediyse Portekiz / kurşunuyla / biliyorum gelir Moskova’ya mutlaka, görür odasını İliç’in / Kızıl Meydan’ı geçer / 1 Mayıs’ta Moskova’yla beraber”

25 Nisan 63 Tarihli “1 Mayıs’ta Kızıl Meydan” adlı şiirinde gökyüzü duygusu iklimler üstüdür: “Kızıl Meydan bütün iklimlerden geçer 1 Mayıs’ta / karın, yağmurun, güneşin altında” Dünyanın bütün alanları ve bütün cezaevlerini 1 Mayıs ruhu gelecek umuduyla kucaklayan bir şiirdir: “Kızıl Meydan bütün umutlardan geçer 1 Mayıs’ta / Kızıl Meydan 1 Mayıs’ta girer bütün hapslere /hürriyetin yattığı bütün hapslere .”

30 Nisan 63’te yine bu duyguyla yazar. Şiirinin adı “1 Mayıs”tır. Bu şiirin omurga duygusu ölümsüzlük simgesidir: “ 1 mayıs / yaşıım yirmi / Lenin sağ....35 yıl geçti aradan / yaşıım yine 20 / Lenin yine sağ.”

Ölümsüzlük simgesi, çünkü, Nâzım bu şiiri yazdığında, kütük yaşı 61 de olsa, 20 yaşın coşkusuyla 1 Mayıs’a katılıyor ve 34 gün sonra 3 Haziran 1963 te yaşama gözlerini yumuyor. Artık sonsuza dek 20 yaşında kalmak üzere.

Ölümsüzlük 1 Mayıs mücadele ruhunun şiiridir. Şiir ise, ölümsüzlüğü yakaladığı oranda şiir. Nâzım’ın ufku o ruhla şiirin buluştuğu, tutuştuğu en güzel örneklerden biridir. Şan olsun 1 Mayıs’a, şan olsun 1 Mayıs’ı o ruhla soluyanlara!

“Dünya 1 Mayıs’a Kızıl Meydan olur
Lenin’in konuştuğu meydan” (N.Hikmet)

Bir korku jeneratörü:

Erdal Öz ve estetize ettiği siyaset

OSMAN ÇUTSAY

Düşüncelerimizi yineleniyoruz, fakat bir biçimde gözden geçiriyoruz ve zamanın kemirici hazzına karşı direnip direnemediklerini test etmeye çalışıyoruz. Bir başka deyişle, geçmiş zamanı ve kahramanlarını sürekli masaya yatırıyoruz. Etkisiz kalmıyorlar çünkü. Şimdiki zamana baktıkça, içinde atan kökdamarları görebiliyoruz. Bugünden geçmişe bakabildiğimiz için. İlericilik, bugünü öne çeker ve hep bugünden geçmişe bakar; geçmişi bugünden hareketle açıklamaya çalışır. Geçmişten hareketle ve geçmişle bugünü açıklamaya kalkmak, en büyük gericiliktir. Geçmişin üzerindeki örtüyü ancak bugünden hareketle kaldırabiliriz.

Geçmiş veya tarih, bugündeki devrimci gelişmelerin üzerine sadece ölü toprağı atabilir veya ölüm yorganı serer.

Yine öyle bakalım ve soralım: 70’lileri, yani 1960’lardaki muhteşem devrimci yükselişin ardından gelip bütün bir 1970’li yılları dolduran genç devrimcileri en çok hangi kitap veya kitaplar damgalamış olabilir? 12 Mart’ın hemen ertesinde, herhalde önce “Yaralısın” kitabı. Erdal Öz gibi, devrimciliğe bulaşmış, ama yaşadığı baskılardan çok ürkmüş bir kurgu ustasının elinden/beyninden çıkmıştı. Etkisi inanılmaz boyutlarda oldu. Yaratıcısının bile farkına varamadığı bir etkiydi bu. Sonraki zamanın iyi para kazanan yayıncısı (“Can Yayınları”), iyi de bir yazar olduğu için, devrimcilere belki ihanet etmeyi değil, ama o ihanetlerin kapısını ardına kadar açan kolaycılıkları, korkmaları ve sinmeleri, bırakıp kaçmaları telkin eden “işiyile” edebiyatımıza kolay girdi ve çok etkili oldu.

Bunu isteyerek yapmamıştır herhalde. “İyimser bir duvarcıyız” ya, hadi öyle diyelim ve elimizden bir tuğla daha düşürelim: “a” dergisinden yetişmiş gerçekten iyi bir yazardı, kurgu nedir biliyordu, ama devrim için kavga etmenin pek bir getirisi olmadığını gördüğü anda, deneyimlerini paraya çevirebileceğini anladı. Yayıncılıkta “başarı” kazandı. Kirli bir başarıdır bu.

EDEBİ BAŞARI VE GERİCİLİK

Daha çok, bir öykü ustasıydı Erdal Öz ve hapisliğini, içeride tanık olduğu işkenceleri yazıya dökmeye “Deniz Gezmiş Anlatıyor” ile devam etmişti. İşte bu kitabı galiba ilk yayınından 10 yıl kadar sonra tekrar kaleme aldı ve “Gülünün Solduğu Akşam”la müthiş bir satış yaptı. İyi para yaptı.

Başka bir şey daha yaptı: Bu kitaplarla devrimciliğe giren “bizim çocuklar”, 70’li yılların “o şarabî eşkıyaları”, daha kavganın içindeyken bile korkmayı ve kaçmayı, bunun için bahaneler uydurmayı, ama göstere göstere de ihanet etmeme tilkiliğini önce Öz’den ve onun on binlerce (belki yüz binlerce) satan bu kitaplarından öğrendiler. Oğlu Can Öz’e mi soralım, Yaralısın, Deniz Gezmiş Anlatıyor-Gülünün Solduğu Akşam kitaplarının korsan baskılarıyla birlikte toplam kaç adet satıldığını? Bir yanıt alabilir miyiz?

Aramızda bir ilişki olabilir mi? Mümkün değil.

Kendimiz yapacağız bu kokuşmuş bataklıktan çıkış yolunu, bataklığın efendileri bize neden yardım etsinler? Peki...

O zaman daha açık olsun: Devrimciler, Türk edebiyatında, Erdal Öz’ün tetiklediği bu etkiyi göğüsleyebilecek bir canlanma yaratamadılar. Öz ve takipçileri, kafadarları, ki biz bunlara Orhan Pamuk-Ahmet Altan “okulunu” rahatça dahil edebiliriz, 12 Eylül’le gelen büyük darbenin sol ve edebiyat içindeki silindirleri oldu. Sonuçta, “Yaralısın” ve “Gülünün Solduğu Akşam” ile Ahmet Altan’ın “Sudaki İz” iftiranamesi/itirafnamesi, daha doğrusu Yalçın Küçük Hocamızın kavramlaştırmasıyla “Küfür Romanları” arasında dolaysız bir devamlılık vardır. George Orwell gibi tepeden tırnağa sosyalizm düşmanı bir gizli servis raportörünün sosyalizmi yıkma hırsıyla yazdığı “1984”ün Erdal Öz’ün yayınevinden çıkması son derece tutarlıdır. Önce veya sonra... Fark etmez. Çizgi, tutarlı...

Erdal Öz ve Can Yayınları, sonuçta bir fırtınanın/yağmanın temsilcisi ve bir tür “savaş zengini”dir. Edebi açıdan düzeysiz olduğunu kimse ileri süremez. Ama temeli kurgulamak ve sorgulamak zorundayız. Bu “başarının” altında yatan nedenleri soruşturmak zorundayız. Korkunun yarattığı katma değerden, daha doğrusu “korku artıkdeğerinden” türemiş bir savaş zengini mercek altına almak, çağdaş ve devrimci bir eleştirinin herhalde ilk işlerinden biridir.

Her durumda, Erdal Öz, bir korku jeneratörüyüdü. Attığı o korku tohumlarını besleyerek, geliştirerek, “estetikleştirerek” kendine bir yaşam alanı açıyordu. Faşizan bir şey yapıyordu. Trajik olan, bu alanın Türkiye ilericiliği içinde açılmış ve çok sevilmiş olmasıydı. Gerçi bu, tarihsel doğrultunun dışında bir sapma da değildi. Hep böyle olmuştur çünkü. Biz, Walter Benjamin’den beri çok yineleriz: Faşizm, siyaseti estetize etmek için çaba harcar, komünistler ise estetiği siyasallaştırma çabası içindedir. Öz’ün üretip yaydığı korku, solun veya komünistlerin bu alandaki çabalarını, estetiği siyasallaştırma hırsını bir anda hiçleştiren bir katkı maddesiydi. Kapitalist siyaseti, faşist şiddeti kendince estetize etmeye çalışıyordu.

Modern zamanlar Türk edebiyatındaki en etkili bir korku üretim ve dağıtım merkezi, daha doğrusu “korku pazarlama merkezi”, Erdal Öz ile doğmuş sayılmalıdır. 12 Eylül sonrasındaki verimli karşıdevrim toprağında böyle bir korku yazısının son derece verimli bir yatırıma dönüşmüş olması, kimseyi şaşırtmamalıdır. Öz’ün, iyi yazarlığı bu etkiyi genç kuşakların aklına derinlemesine işledi. 1980 yılında 17-22 yaş arası gençler, bu “Öz kitaplar” sayesinde işkencelere ve baskılara direnip iyiliğin iktidarını mutlaka kuracakları coşkusuyla değil, tersine, her an ağır işkencelerin altında çözülecekleri ya da faşist bir katilin kurbanı olacakları korkusuyla yaşamayı öğrendiler. Asla kazanamayacaklarına inandılar. Sermaye demokrasisine ve onun emperyal edebiyatına sığınmanın gerekçelerini buldular. Kaytarmayı, sinmeyi, gelişkin edebiyat oyunlarında toplumsal yükümlülüklerden tümüyle sıyrılma “tilkiliğini” öğrendiler...

KÖTÜLÜK, YENİLEMEZ!

Kendisinin veya sevenlerinin iddialarının tersine, Erdal Öz, kitaplarıyla işkencenin, kötülüğün, geriliğin artık hep iktidar kalacağı korkusunu yerleştirdi. 12 Eylül faşist generallerinin örtülü İslamcı darbesinden 2002 sonundaki açık İslamcı darbeye (AKP) geçişte, cumhuriyetin zaten güdük tüm kazanımlarının kazanılmasında, liberal satıcıların solu silip süpürebilmesinde, bu korku jeneratörünün payı büyüktür.

Dikkat: Kötü değil, iyi bir yazardan söz ediyoruz. Yazının hakkını veren bir yazardan. Ama gerici bir yazardan.

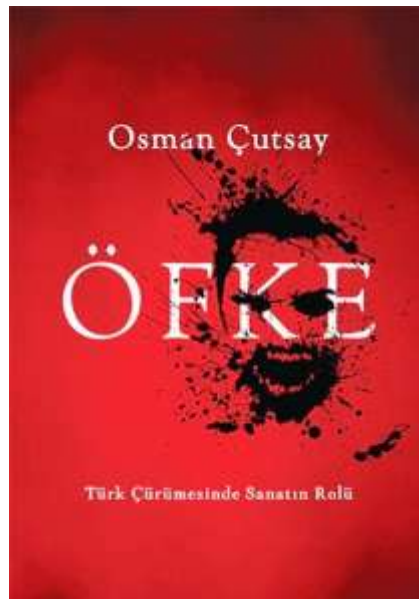
Bütün bunların, Can Yayınları’nın yeniden pazarlamaya kalktığı “1984” ile bağlantılı bir yanı var. Orwell’in hastalıklı sosyalizm düşmanlığını içeren “Hayvan Çiftliği” ile Arthur Koestler’in Almanca yazdığı ama önce İngilizce basılan ve orijinali kaybolan, sonunda önceki yıl tesadüfen İsviçre’de bulunarak ilk kez geçen yıl o kaleme alındığı haliyle Almanya’da basılabilen, bizde ise İngilizceden “Gün Ortasında Karanlık” adıyla çevrilen ünlü romanı arasındaki devamlılık gibi, bir usta ve çırak ilişkisi bu. Koestler, Orwell’in ustasıydı.

Türkiye çoktandır gürültüyle çöken bir korku imparatorluğu ise, bunu, sadece darbeci faşist generaller veya sandıktan çıkmış islamofaşistlerin marifeti sayamayız. Onlara bu bereketli toprakları Erdal Öz ve kafadarları (“Belge’li Birikim Gericiliği”) hazırlamıştı. Bu korku imparatorluğunu mümkün kılmak için, devrimci yükseliş yıllarında devrimci genç kuşakların aklına böyle metinlerle girmek de gerekmişti. Başarısız bir operasyon olduğunu nasıl iddia edebiliriz ki? Mal, ortada. Türkiye bitmiş durumda. Edebiyatı ise kendisinden söz etmeyi bile gerektirmiyor, eğer tek tük çoban ateşlerini göz ardı edersek. En acısı: Kendi yarattığı islamofaşist barbarlığın kurbanıdır diye, Ahmet Altan gibi bir karşıdevrimci, örnek olsun, çöküşünün 30’uncu yılında da Alman Demokratik Cumhuriyeti’ni yüksek tutan Alman komünistlerinin üç ayda bir çıkardığı etkili “karşıkültür” dergisi “Melodie und Rhythmus / Magazin für Gegenkultur”da övgüye boğulabiliyor.

Erdal Öz, kendisini solcu sanarak/satarak öldü. Yarattığı büyük tahribatın hiç farkına varmadığı anlaşıyor. Ama asıl acı olan, devrimci edebiyatçıların bu tahribatı çözümlemekten çok uzak durmasıdır. “Yaralısın”, “Kanayan” ve “Gülünün Solduğu Akşam”, gerici Türk edebiyatının en etkili kitapları arasına sokulmadıysa eğer, bunda Türkiye devrimcilerinin Öz’ün simgelediği ve AKP’ye iktidar yolunu açan liberal sürüye esaretinin büyük payı vardır. Buraya, bu gerçekten yetenekli adamın beslediği iklime direnemediler.

Cumhuriyeti ve cumhuriyet döneminin ilerici edebiyat yataklarını faşistlerin ve islamcılarının değil, solun içine işlemiş böyle korku jeneratörlerinin, öncelikle de Erdal Öz okulunun torpillediğini söylemek, geçmişin “köy gerçekçiliğine” kapılanmak anlamına gelmiyor. Metin yazarlığını ciddiye alan, Türkçeyi ve kurguyu hakkıyla kullanabilen böyle “solcu dostların”, solu ve cumhuriyeti yerle bir ettiğini söylemek, bir iş planı kurmak demektir. Bu, yapılamadı. Gecikmiş bir itiraf da olsa, böyle.

Demek, şimdi hâlâ çok genç Hüseyin Cevahir’in 1968’de kaleme aldığı ve “Yeni Eylem” dergisinin birinci sayısında yayımladığı “Kalın Çizgilerle Edebiyatımızın Dünü” yazısına bakarak bu mesele üzerinde düşünmek gerekecek. Yarım asır sonra. Yaparız herhalde.

biraz kültür biraz sanat
biraz aşk biraz meşk dergisi
deniz gibi aşk gibi
ey sevgili gözlerin gibi
canlı bir organizmadır
kafasına göre nefes alıp verir
asi ve düzensizdir

Mayıs 2019 sayı 47

denizsinukâsesi
denizsinukâsesi
fanzin

Hasret Üleşmesi

Nihat Behram

ulueraydogdu.com

Hasret Üleşmesi

Nihat Behram

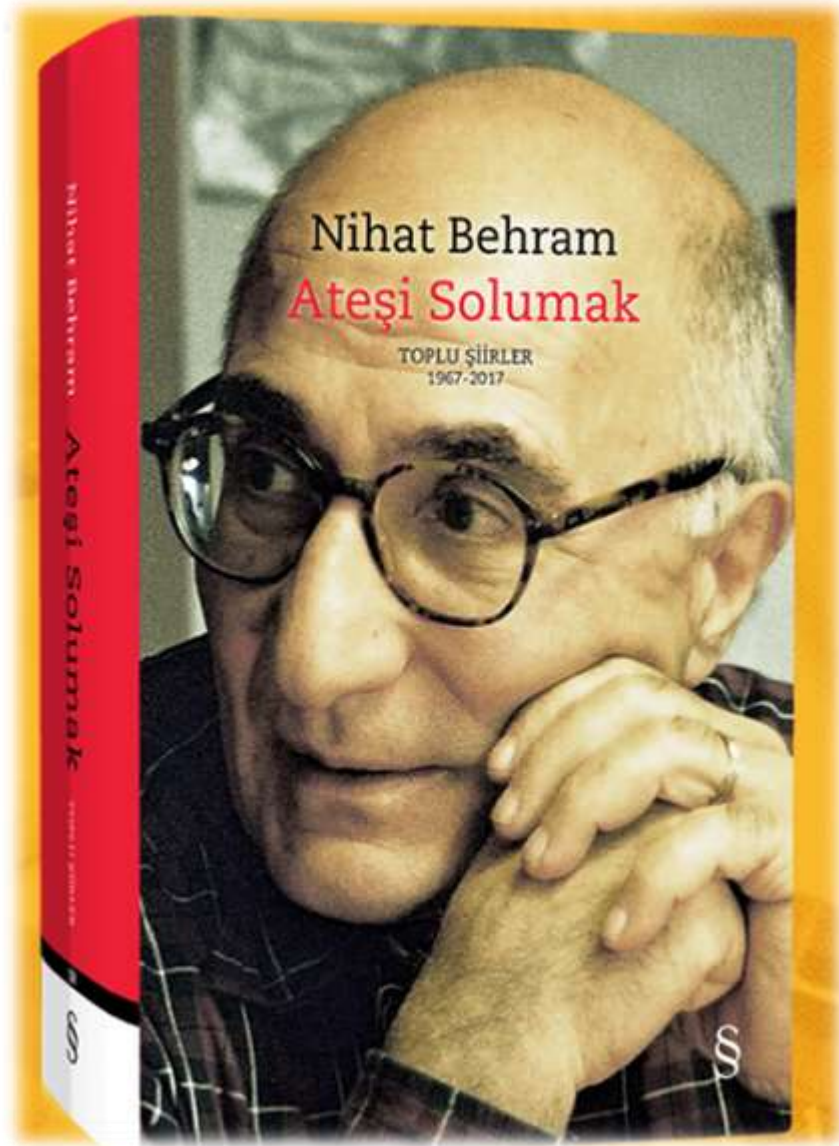
Dolunay senin olsun, yıldızlar benim
Üleşelim tılsımını gecelerin

Ya da ten alazı seni sarsın, can avazı beni
Yeter ki düşlerim filizlenip çiçek açsın

Gün yüzü senin olsun, gül nazı benim
Üleşelim yangınını gündüzlerin
Ya da yelin nazı sende kalsın, suyun yüzü bende
Yeter ki sevincim kanatlanıp göğü tutsun

Doruklar senin olsun, yamaçlar benim
Üleşelim büyüsünü yeryüzünün
Ya da yolun ucu sana çıksın, sıradağlar bana
Yeter ki hasretin çığlığı dağılıp dinsin

Şu gönül senin olsun, o gözler benim
Üleşelim utkusunu umutların
Ya da şiirler sana tapsın, kıvılcım hızı bana
Yeter ki ruhumda tutkunun ateşi tüksün

Uyanmasız Düş

Seyyit Nezir

Zaman zaman uyanır gibi olduysam da
uzun uykuydu nerelere gidip gelmedim ki
ölümün kıvrılarak çeken kıyısında. Birden
içine düştüğüm o minnacık geceyi
çok iyi anımsıyorum: Telgrafın tellerine
mektuplar asılıydı belki doksan tane. Herkes
kendi mektubunu seçip okuyor keyifle;
ölüm buysa kalıyorum hemen ilk satırda

diyemedim, çünkü sen arkada çok güzeldin.
En uzun şiirlere sığmayacak kadar güzeldin:
Sol elini alnına siper edip Toroslardan aşağı
yere akan bir vadiydin. Bense tam o derin
yarın ağzında yüzümü yaslayıp koymuştum
lalesine vücudunun. Sen öylece uzuyordun:
Çıplak esmer teninle mor çiçekli bembeyaz
bir çarşafın üstünde göğе çizilen bir beden–
deseni binlerce papatya... Avuçlarım
göğsünün turuncunda yeşile çalışıyordu!
Sonra birden siyah bir gökyüzüne kaydın.
Değen yıldızlar anında sönüyordu kuyularında
keşke o derinlerinde kaybolaydım binlerce.
Oysa dünyayı hep omuzlarımda duyumsuyorum
–bir yük vagonuyum ben. Sense nasıl da hafif
yitiverdin şeffaf bir ışıkla gecenin uzaklığında.
Ne düştü o! Bütün acılarıyla bir daha en derinden
yaşamalı ömrü bir anda tükenmek adına yeniden.

KESİK KOL*

Tuğrul Keskin

sevgili yurttaş uyu, aldırma sen
ölü insanlardan yapılan sahneye
ve kuşatılmasına coğrafyanın silahla!

bekle kurduğun kurnaz tuzakta
kesik kolun vereceği kanlı ekmeği
ısır ekmekten dolsun miden kanla!

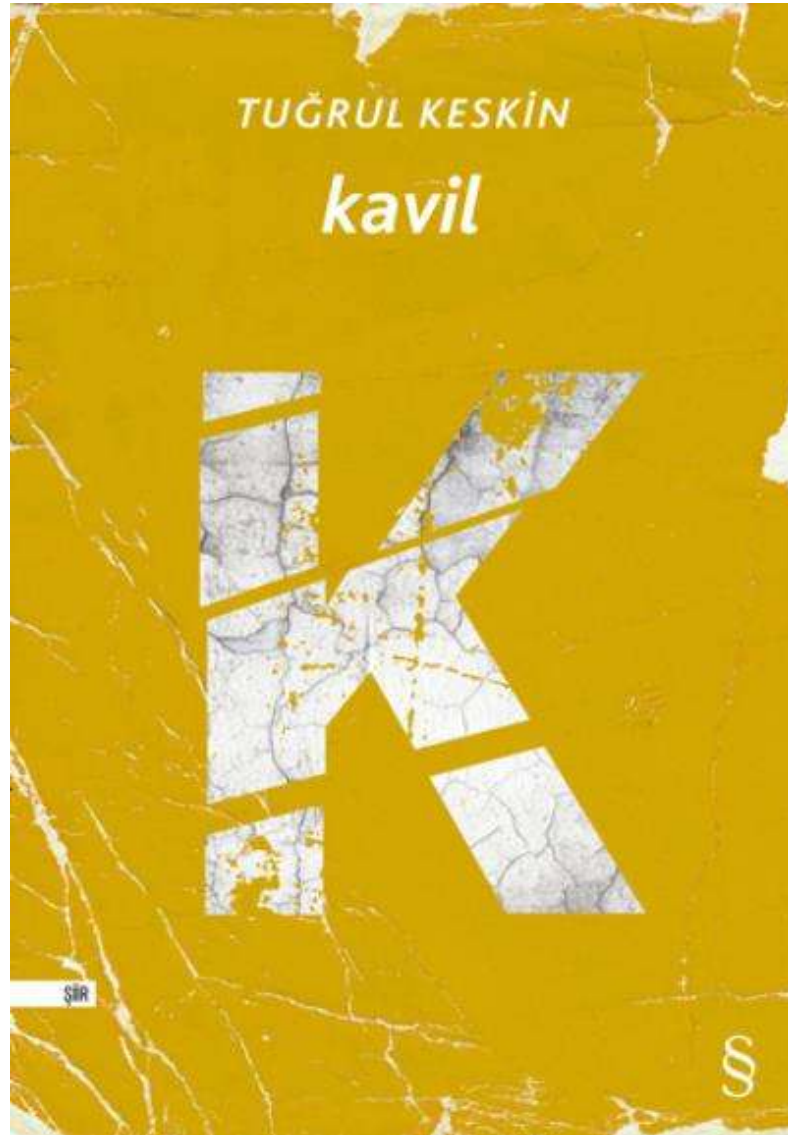
mercimek tarlanı yuttu gökdelenler
satıldı bir alçağa son nohut tarlan da
fakta aldırma, geçsin ömrün uykuda!

yeni ülkeler kurulacakmış yıldızlarda
karnını doyurursun sen de yıldız tozuyla
ama şimdilik takma bunca ölüme, uyu!

kan bulur uykuna sızmanın bir yolunu nasılsa.

10 mart'18, Balçova

*) Kavil, Tuğrul Keskin, Everest Yayınları, İstanbul, 2018.

Saklambaç

İbrahim Baştuğ

Aşk bile bile sobelenmektir
Ahunun gözlerinde Leyla'yı görmektir

Kum kumun arkasına saklanıyordu
Rüzgâr kum tepelerinin arkasına

Güneş çölde saklanana dek sürdü oyun
Ay gün ışığında saklanana dek sürdü

Leyla kumların arasına saklanıyordu
Kays bile bile yakalanıyordu

Günlerin birbirini sakladığı bu oyunda Kays
Leyla bir an öne çıksın diye yanıyordu

Leyla'nın içinde büyüdü bir Kays
Kays'ın içinde büyüdü Leyla

Yine böyle bir saklambaç günüydü
Leyla saklandığı yerde yaralı bir ahu gördü

Leyla'dan kaçmadı ahu. Ahudan kaçmadı Leyla
Leyla'dan kaçılır mı? Ahu ahudan kaçır mı

Leyla ahuyla saklandı o gün
Leyla ahuda saklandı o gün

Çöl güneşinin altında arandı durdu Kays
Kumun soğuşunda kavruluyordu Kays

Nereye baksa başka bir Leyla görüyordu
Önü Leyla. Arkası Leyla. Sağı solu Leyla

Kays tam kendini gösteriyordu
Kaybolup ötede belirliyordu Leyla

Kara gözlerinin arkasına saklandı da
Kendinden başka her şeyde göründü Leyla

Çöplük Kedileri

Zafer Köse

Yumuşak, dağınık, dev yığının üzerinde sağa sola baktı. Bir süredir, mezbele kokusu bile değişmeye başlamıştı. Umutsuzca bir pati daha vurdu. Dağılan torbadan kirli peçete ve çürümüş domates parçaları saçıldı etrafa.

“İnsanlar yemek artıklarını eskisi kadar çöpe atmıyorlar”, diye söylendi. “Ne bir kılçık var, ne de tavuk kemiği.”

“Evet”, diye karşılık verdi, iyice zayıflamış olan arkadaşı. “Artıklarını kaldırım köşelerine bırakıyorlarmış artık. Sokak kedileri doysun diye.”

“Ah, keşke insanlar bu kadar iyi kalpli olmasaydı.”

Bizim Aile

Koltukları televizyona göre yerleştirilmiş odada beş kişi. Üçlü kanepede ayaklarını uzatarak oturan baba, gözlerini ekrandan ayırıp karşı kanepedeki küçük oğluna sesleniyor:

- Oğlum, bana su getir.

12-13 yaşındaki çocuk da yarı uzanır şekilde televizyona bakıyor. Babanın yanında öyle uzanmak, sadece ona serbest. Küçükler daha geç büyüyor. Zaten zaman da değişiyor, ailenin çağa uyum sağlaması gerekiyor.

Babasının isteği karşısında hiç istifini bozmuyor çocuk:

- Niye? Mutfığa gidemeyecek kadar hasta mısın?

Birkaç saniyelik şoku atlatan adam, hışımla ayağa kalkıyor. Çocuk da fırlayıp odadan kaçıyor.

İkili koltukta örgü ören annesinin yanındaki kız, elindeki kitabı bırakıp kalkıyor. Babasının gürlemeleri arasında mutfığa gidiyor. Alışkın hareketlerle su getiriyor.

Yerine oturan baba, kızgınlığının üstüne su döker gibi bardağı başına dikeyyor. Ufaklık, beş dakika sonra, odanın kapısından başını uzatarak içeriye kolaçan ediyor. Adam, o tarafa bakmıyor.

Hafta sonu için gelmiş olan üniversite öğrencisi büyük çocuk, tekli koltukta oturuyor. Yeni bıraktığı bıyığının altından gülümseyerek, gel diye işaret ediyor. Ürkekçe odaya giren kardeşine, babasının duyacağı şekilde emrediyor:

- Otur yerine!

Babanın yüzünde, bastırmaya çalıştığı bir gülümseme beliriyor:

- Eşekoğlueşek.

zaferxkose@gmail.com

Neslihan Yalman

ARADIĞINIZ KİŞİYE...

hikâyenize gövdeler giydiriyorsunuz
yırtılan gezegenin rujunu emerek
durmadan çekiyorsunuz ensemden
kollarımı kıvıra kıvıra
kulaklarımdan akıyor sıkıntılarınız

ulaşılamamaktadır

her gece onlarca mesaj boşaltıyorsunuz
zihnimin kemirgenler yorgunu çöplüğüne
benden taş bir ilahe yaratarak
evsizleriniz, evde kalanlarınız, soluğu dışarıda alanlarınız
-çatırdamak yok, dimdik, ıııklı pist
yalnızlığın boynu bükölmez demirini geçiriyorsunuz
ağzımdan içeri ağzınızı boşaltmak için
fikirlerinizi, tükenmeyen saatlerinizi
sürekli kusuyorsunuz hayallerle
özgüven kısacık bir mrb'yle kalsa
zamanımdan saniyesinde geçiyorsunuz
çekiyorsunuz başka tanışmaların
sonundan yine başlayarak
küflü çemberlerle kesişiyorsunuz
aranızdan yerin altına
tozdan büstle devriliyorum

lütfe

aradığınız kişi olmak istemiyorum
kendimi aradığım yerde, asla aramayın istiyorum
sürekli kendinizi bende

daha sonra

köstekler çok řanlı!..

aramasanız keře

Panta Rhei

Ersan Erçelik

Zürih Gölü'nde bir gezi teknesi Panta Rhei
kendini bilmesi için insanın
güvenli kıyılardan çözmesi palamarı
her şey akar, her şey geçer kendi hızında
bu dünyada ruhun ışığı, ölümden doğuma
doğumdan ölüme, derken Samsara
dünya görünür kılar cisimler ve vücutları.

İnsan bir zaman makinası taşır zihninde
bir an için buradadır, bir ansa geçmişin mahkûmu
şimdiden geçmişe, geçmişten geleceğe bir nehir
Styx Nehri'nde kayıkçı Kharon
Siddhartha'nın kayıkçısı Vasudeva
telaş yorar, kusur inandırır insana kendini
insan uykudayken kalbi en keskin, narin zehir.

İnsanın açtığı kapıyla kapadığı aynı değildir
artık aynı değildir insan geçince bir kapıdan
yaz geçer, mürekkep hızla dağılır kâğıtta
dünya, yaşamak denen rüzgârın
sayfalarını çevirdiği bir kitap
sen gittin ya, senden pek çok aşk çıkar
derken pek çok sevgili, pek çok yaprak.

Her şeyi aşka dönüştüren ateşin âyiniidir
ben-biz davasından uyanmak için
ne kadar yansak az, küle dönse Anka
ne denli açsan kanatlarını gökyüzüne
ne kadar gitsen de kendinden uzağa
hep eski yüzüyle karşılaşsın bildik aynada
dinmez uzaktaki nehrin çağlayan gürültüsü.

İnsan, aynalar görür uykusunda
yüzler görünüp silinir aynalardan zamanla
konuştu mu, yankısı diye uçurumlara uzanır
görmek için bakar yansılara
tanıklık etsin diye hayatına bir eş aranıp durur
bütün hüznün bahçelerine uğrar bir bir de
dağılmaz karanlığı, karışık rüyalarla ömür uykusunda.

Yollar yollara akar, uykular rüyaların sonuna
Nirvana, huzurlu kollarına alana dek seni
aydınlanana dek rüya da sensin, yanılısana da
-kendinden doğana dek o Mâra-
kendini kendi içinden dışına seyretmektir
birlik, hürlük adına, sen uzan salınan çayırlara
örümcek ağlarında dinlensin yağmur damlaları
her düşünceden, tasadan uzaktır Bodhisattva.

Işık nehrinde bir keşif gemisi Pantha Rhei
uyanık kalması için insanın
bir misafirken kendine, hüdayınabit
kâinatla kucaklaşsın diye mikrop içinde
mikrop
gök üstünde gök, hudutsuz, seyyal bir ruh
her şey akar, her şey değişir kendi hızında
hiçbir şey olduğu gibi kalmaz bir kez varolmuşsa.

Geriye sadece bir boşluk kalana kadar
gül kokusuna akar, insan Enel-Hakk'a, Nirvana'ya.

Om mani padme hum.

Leyse fi-cübbeti sivâ'llah.

dergisi
zlerin gibi
organizmadır
göre nefes alıp verir
düzensizdir

2019 sayı 47

denizsuurkân

denizsuurkân

fanzin

Hülya'lı Kızın Bahçesi

Hülya Özel

<https://ulueraydogdu.com/hulyali-kizin-bahcesi/>

Gel öpem seni yeni bir dilsen

Uluer Aydoğdu

-suyumuzda koklaşmak da var birbirimize girişmek de

Yalçın Küçük'ün, "Cumhuriyet'e Karşı Küfür Romanları", bir 'sath-ı müdafaa' kitabıdır ki o satıl vatan'dır, Cumhuriyet'tir, ilerici/ilerlemeci anlam, değer ve kurallardır. Kitabını, "Cumhuriyet Düşmanları ile Savaş Kitabı'dır", diye imzalamış, kendisine kaburgalarımın arasındaki küçük gök cisminin selamını yazıyorum.

Bir şarkısında "yenilmedim ki" diyor Selda Bağcan. Öyledir; asıl varlığı 'oluşmak', 'ilerlemek', 'burada kalmamak' olan yenilmez. İnsanın özünde boşalıp yayılma, pervasızlık

ve başkaldırı vardır. O özü gürleştiriyoruz biz, o öz yenilmez! Ölümsüzlük mü, aha işte budur. İnsan özünde devrimcidir.

Ve, ‘taksim’dir bu, fasıl az sonra, böylece başlıyoruz, başlamak çerçeveye girmektir, değilse yoksundur, hiç.

Çizgisel hat, mevziden çıkıp ‘satih’a, *seni direnirken sevmek aşkların en güzeli Türkiye*, giriştir bu yazı: Geçti ‘hattı müdafaa’ devri, sürdürüm kalbimi ve aklımı vatana, Cumhuriyet’e, insana! Öyle.

Osman Çutsay, “Öfke - Türk Çürümesinde Sanatın Rolü” adlı son kitabında “Sanatı çok önemseyenler, ülkemizin, emekçilerimizin ve dilimizin emperyalizme satılmasına en iştahlı bir biçimde teslim ve teşne olanlardır” diye kayıt koyup “Orhan Pamuk, Murathan Mungan, Oya Baydar, Adalet Ağaoğlu, Nedim Gürsel, küçük İskender, Elif Şafak...” gibi isimleri ön sıraya alır ve “Bu isimlerin birer direniş abidesi olduğunu ileri sürecektir olan var mı?” diye sorar: “Herhalde yoktur”. Yalçın Küçük de, kitabında “Cumhuriyet’i çökertme savaşının; edebiyat, düşün ve yayın cephesinde başladığını” sık sık vurgular.

Asyıkıcı Cephe

Açıkça “Cumhuriyet’in karşısında” bir cephe var ve bir sürüler. Yalçın Küçük’ten hareketle, sürüleştirmek için insanı sürüleştirmişlerdir. Sürü olunca ağıllar da olacaktır tabii, geleceği ortadan kaldırıncı çoğunluğun yönelmekte zorlanmayacağı, bir “deh, yürü” demenin yeterli olduğu gerici anlam, değer ve kurallar... Kimi “uvertürdür” bunların, “irili ufaklı piyasa dergilerinin neredeyse tüm ucuz şöhretleri”, kimi de ‘aşçürütücü’ ve ‘asyıkıcı’. Öyle ki, görüyoruz, “Yıkın, daha çok yıkın haykırışındadırlar” hepsi koro/sürü halinde ve üstelik utanmazlar: “Yıkıntıdan şehvet çıkarıyorlar” bir de. Sürünün elebaşları, Yalçın Küçük’te, “Murat Belge, Ahmet Altan, Orhan Pamuk ve daha önceki kuşaktan Kemal Tahir’dir”, örneğin. Osman Çutsay ise Murat Belge’yi, yani “Belge’li Birikim Gericiliği”ni baş sıraya koyar. “Türk edebiyatına girip Stockholm sendromunu andırır bir tutkuyla sahip çıkan solcularımız, sürekli dövülen çocuklar gibiydi. Birçoğu “dayak arsız” oldu ve bu nitelikleriyle de birer karşıdevrim militanı olarak kariyer yapabildiler” dediği “dayak arsız kariyeristler galerisi”nde tabii başka isimler de var: “Fethi Naci’nin yetiştirmesi Semih Gümüş” ve Semih Gümüş’ün “bir başka versiyonu “tanıtman” Ömer Türkeş”. Tabii, “Bunlar bir dönemin “solcu” gençleri. Bunlara Metin Celal, Haydar Ergülen, hatta Nurdan Gürbilek gibi isimler de eklenebilir.” Öyledir, Türk edebiyatı bunlardan sorulur ama “Sol inadın bu edebiyatta bir yeri olabilir mi?”

Yeni olmanın ilkesi

Yalçın Küçük, kitabının önsözü’nde bir şeye yeni demekle, o şeyin yeni olamayacağından hareketle “**Yeni Roman** hiçbir zaman yeni olmadı. Çünkü **yeni** olmak isterken **roman** olma niteliklerini yitirdi” diyor, hürmetler, mis kokulu çiçekler... Bu saptama şiir için de geçerlidir: Nazım Hikmet’i, “onun tetiklediği 40 Kuşağı”nı ve kısmen de İkinci Yeni’yi bir kenara koyarsak, Türk şiirinin yeni bir şiir oluşturamadığını, yaratamadığını söylemek mümkün. Yeni olmak isterken şiir olmaktan çıkmış, şiir olma niteliklerini yitirmiştir. Dolayısıyla şiir olma özelliklerini yitirmiş metinlere şiir diyemeyeceğimiz için bu ‘şeylerin’ şiir bağlamında yeniliğinden de söz edemeyiz. Ancak, bu doğrultuda devam edebilmemiz için, öncelikle hakikaten “Şiir nedir?” diye sorup cevap vermemiz gerekiyor.

Şiir sayıklamak

Sahi, şiir nedir? Birçokları için edebiyattır, sanattır, sayıklamadır, hayaldir, romantizmdir vs., ama örneğin Onur Behramoğlu, şiiri “edebiyat değil başkaldırı sayar”. Şiirin ‘ne olduğuna’ dair sıkı bir saptamadır bu, alkışlar, selamlar... Ben de; şiir sanat değildir, şair varoluşun eşiğinde ölümcül/gülümcül sıçramalar yaparak konuşur demiştim geçmişte. İnsanın verili olana karşı direnişini, isyanını dile getirir şiir, ancak son elli yıldır giderek “şizofrenik dünyaları anlatmanın aracı” olmuştur. Şunu söylemeye çalışıyorum: Şiirde bir ‘durmayarak durma’, ‘burada kalmayarak burada kalma’ refleksi vardır ki böylece hep yenidir ve bu nedenle de eskimez. Tabii, şiirin dünya hakkında bir dünya, evren hakkında bir evren olduğunu da unutmadan, dünyanın ya da evrenin kendi kendine attığı bir isyan çılgılığı, bir sesleniş, bir çağrı olduğunu da söylemek gerekir. En azından iktidar aygıtına, baskıya, zulme karşı bir ‘pahalıya mal olma makinesi’dir. Şimdi anlıyor musunuz, şiiri neden sevmediklerini ve sloganlardan korktuklarını. Öyledir, Osman Çutsay’ın vurguladığı gibi “eski bir çaresizliği yineliyor ve karşıdevrimci bir arka planı” olduğu için sloganlardan da ödü kopar bu iktidar aygıtı ve onun memuru ‘çürütücü’ ve ‘yıkıcı’ tayfanın, mahsuru yok, kopsun: Şiir vardır, iyi ki, başka dünyalara inanalım diye.

Sabit ya da süreksiz akıl var olanı, eskiyi, verili olanı abartır, etrafımız bunlarla dolu, hangi şairin altını kaldırsak bir katılık var, eskiye övgü; sanat, sanat içindir kandırmacılığı, iç dökme histerisi... İlerici/ilerlemeci bakış ise var olanı, eskiyi “önemine indirir”: Geçmiş, geçmişte kalmıştır. Bu yüzden bunların yeni bir yol açamayacağı, hayata yön veremeyeceği kesin! Şöyle bir bakıldığında bile, özellikle de 80’den sonra, birkaç istisna dışında, Türk şiirinin ka’ale, çerçeveye alınabilecek bir isim çıkarmadığı, çıkaramadığı hemen görülecektir. Baskıcı, zorba sistemin son zamanlarda herhangi bir şairi tehdit olarak görüp ciddiye aldığını bilen, gören, işiten var mı? Yoktur. Çünkü direnen, “varolmanın dayanılmaz hafifliği”ne karşı çıkan, bu ‘satha’ yayılan bir şair yok. Şiirin, başlı başına, bütün olarak bir “reddiye” olduğunu unutmuş görünüyor şairler. ‘İmgeveleyip’ duruyorlar işte. Sözüm ona sanat yapıyor, ‘iç’lerini döküyorlar. Sanki bir ‘iç’leri varmış, sanki ortada bir ‘iç’ kalmış gibi. Bu yüzden, herhangi bir tehdit, yani şiir içermediklerinden kimsenin umurunda bile değiller.

Yeni dedikleri en eski Türkiye’dir

Türkiye, doğrudur, “yeni” Türkiye’dir, ancak burada “yeni” sözcüğü sizi yanıltmamalı. Türkiye, ilerlemeci, ileri bir çerçeveye girmemiş, aksine eskisinden daha köhne ve geri bir yapıya sokulmuştur. Gericiliğin tersyüz edilerek “yeni” diye yutturulmaya çalışıldığından söz ediyorum. Yarım asırdır narkoz altında (milliyetçilik, dincilik, liberalizm, demokrasi) Türkiye’nin, gericiliğe, gerilemeye direnen iç organlarının değiştirilmesinden... Olan budur, “1923 İlerlemeci Projesi”ni, bu dinamiği ölümcül/gülümcül sıçramalara uğratarak hakikaten “yeni” süreçlere taşıyabilecek hayati organlar hemen hemen ortadan kaldırılmış, “yeni” Türkiye görüntüsü altında gerici bir bakış ve estetik aşama aşama bünyeye aşılanmıştır. Apolitik diyorlar ya, Osman Çutsay’dan hareketle söyleyecek olursam, tam tersine ben bu zihniyeti, dolayısıyla da yazılan şiiri, yapılan edebiyatı tepeden tırnağa politik buluyorum. Tam da bu yüzden bugün yaşadığımız tepkisizlik. Bu tepkisizliği, ‘şiirsizlik’ diye de okuyabiliriz. Diyeceğim, yazılan şiirin herhangi bir direniş göstermemesine birileri şaşıradersen bizim için sürpriz değil. Hani soruyor ya Brecht, “Demeyecekler: Karanlıkta o sıralarda günler, geceler/ Ama diyecekler: Bu ülkenin şairleri neden sessizdiler?” diye, işte yapılan operasyondan dolayıdır; ilahi Brecht!.

İhanete ve alçaklığa methiye

Sahi direnmek neydi, nasıl bir şeydi? Bilen var mı acaba? Sanmıyorum. “Direnmek”, her şeyden önce “yaratmaktır”

Osman Çutsay, kitabında, “1923 Projesi”nin, “1917 Ekim Devrimi”nin ebeliğinde doğmuş ilerici bir hamle olduğunu sık sık vurgular. Aha işte bu “1923 Projesi” Türkiye’nden çıkmıştır Orhan Pamuk. Yalçın Küçük’ten menevişlenerek bir çeşit Milan Kundera sayabiliriz kendisini. Öyledir, Yalçın Küçük’ün üstüne basa basa vurguladığı gibi, bir Milan Kundera çıktı, sosyalist bir ülkeden zuhur etmişti, ihanete ve alçalmaya methiye düzüyordu, ödüle boğdular, tabii Nobel için de sıraya koydular ve Türkiye’de de yayınladılar. İşte bizim Orhan Pamuk da ‘asıl olan sanattır’ diye kıvırtarak gericiliğe, “ihanete ve alçalmaya methiye düzecek” ve Nobel ödülünü alacaktır. Böylece “Yeni” Türkiye’ye iyice girmiş olduk. “Başkaldıran İnsan”ı, “hayır” demeyi unutmuş, emperyalizmin, neoliberalizmin, demokrasiciliğin önlerine koyduğu yemeği bir köpek sadakati ve iştahıyla yiyen “ilerici”lerden söz ediyorum. Var olana, onun gerici iktidarına yapışıp kalmışlardır. Bu yüzden yapış yapışlar ve tazeliği, diriliği, yeniliği olmayan bir bakışları var hayata karşı. Dolayısıyla da siyasete de, sanata da, şiire de öyle bakıyorlar. Ancak, yalnızca ‘tiksinti’ veriyorlar.

Bünyeye musallat olmuş bu ‘çürütücü’ tayfayı her yerde görebilirsiniz. Onlardan uzak durayım, ne haltları varsa görsünler diyemeyeceğimiz, yaşamın rezil ve kepaze bir hayatta kalma, ‘survivor’ şovuna indirgendiği bir uzay-zaman diliminde yaşıyoruz. Yok, yaşamdan korkuyor, öylece beklemeyi, (*“bütün bekleme salonları dinamitlenmeli”*), yaşamak sanıyor bunlar. Etrafımız, derdi ‘yaşamamak’ ve yaşamı, yaşamak isteyen çürütmek, cezalandırmak olan, alçalmaya, ihanete ve hainliğe acayip düşkün bir güruhla çevrili. Tabii, bunların yaptıklarına siyaset ya da sanat ya da edebiyat diyemiyoruz. Hele hele, şiir hiç. Bu yüzden, bu yazı çürümeye, alçalmaya, gerilemeye karşı bir savaş yazısıdır da. Çünkü çürük, ‘alçak’, geri ve bunu etraflarına bulaştırma işindedirler. Bundan başka bir işlerinin olmadığını görüp yaşadık. Bilinen bir şeydir; çürük, çürük olmayan yerlere hızlıca bulaşır. Tam da bu yüzden Türkiye’deki çürümenin hızına hiç şaşırıyoruz. Türkiye, Osman Çutsay’ın da ısrarla belirttiği üzere, *baştan değil her yerinden, neredeyse bütün olarak kokmaktadır.*

Ancak, her şeye rağmen, bu çöplüğe, bu çöle, bu enkaza rağmen, Raoul Vaneigem’in LE RETOUR DE LA COLONNE DURUTTI (DURRUTİ KOLUNUN DÖNÜŞÜ) adlı çizgi romanda söylediği gibi “Bugünkü sefaletin yanında veya karşısında, tarihi elinizden alarak sizi yaşamaktan alıkoyan gücün yanında veya karşısında olmak” bağlamında, yıkımı yıkmak üzere, hakikaten yeni, sol bir Türkiye için -Osman Çutsay, “Ya sol Türkiye, ya yok Türkiye!” diyor- önümüzdeki günlerde, yakında, az sonra İLERİCİ/İLERLEMECİ/DEVRİMCİ KOLUN DÖNÜŞÜ’nü hep birlikte yaşayıp göreceğiz.

Çünkü, bu yağmur dinmez abi!

Çünkü; bu bir başkaldırı, bu bir döl, bu bir ısrar/ ıtır ve hayatı müdafaa kokan.

Kaynakça:

- 1- Cumhuriyet’e Karşı Küfür Romanları, Yalçın Küçük, Mızrak Yayınları, İstanbul, 2011.
- 2- Öfke - Türk Çürümesinde Sanatın Rolü, Osman Çutsay, Beyaz Baykuş Yayınları, İstanbul 2015.

Gel öpem seni yeni bir dilsen, Üvercinka, Temmuz 2015, Sayı 9.

‘Pırrr...’, neden tek, biricik ve eşsiz bir şiirdir?

Uluer Aydoğdu

‘Burada Kalmayarak Burada Kalma’nın kısa tarihi

Doğuşup doğuşup ölüşüyor
ölüşüp ölüşüp doğuşuyoruz
usuldendir bu

aha iŖte burada
batmak, ters dnmŖ doğmaktır anlatılır.

Gerilmek mi, yaydır
o yaya ok olup ileriye fırlarız
yaylanıp yaylanıp oklanan
oklanıp oklanıp yaylanan yaŖam erbabıyız biz.

Asla gelirse
aŖka, kavgaya
durmayaarak duruyor
burada kalmayaarak burada kalıyoruz
vgm, durmayaarak duranlara
vgm, burada kalmayaarak burada kalanlarıdır.

Harman ola
harman ola
harman
vgm, harman yeri yeryznedir.